

ACHT EN DERTIGSTE JAARGANG.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave deser COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen f 2.30, buiten Assen franco per post f 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel meer f 0.15, behalve f 0.35 zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN der Provincie Drenthe brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat is opengesteld de deelneming in de geldlening ten laste der provincie groot f 25000—00, waartoe zij gemagtigd zijn bij besluit der Provinciale Staten van 7 Juli 1859 en dat het gedrukte bericht, bevattende de voorwaarden en de wijze waarop die deelneming kan geschieden, kosteloos verkrijgbaar is ten Gouvernementshuize te Assen; en bij de verschillende Gemeentebesturen in de provincie.

Assen den 5 December 1860.

Gedeputeerde Staten voornoemd.
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier

OVERZICHT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

1 Januarij

Lord Cowley heeft op Nieuwjaarsdag de tolk geweest van de filicitatien, door het corps diplomatiek aan Keizer Napoleon gebracht. Deze heeft geantwoord, dat hij de toekomst vertrouwend te gemoet zag, overtuigd, dat de vredelievende bedoelingen der Mogendheden de rust van Europa zullen handhaven.

„Dit is ook“, zeide de Keizer, „het doel mijner wenschen“

Ziedaar de woorden, door Keizer Napoleon op Nieuwjaarsdag gesproken.

Van de daden zal de tijd die komt spreken.

Zeker is het, dat hij altijd bajonnetten en gegroefde kanonnen gereed heeft, om te bewijzen, dat hij niet sprak zooals hij dacht.

Eén ding is echter zeker: men vertrouwt hem niet en wantrouwen is de vader der voorzigtigheid en der voorzorg. Op 't onverwachts kan hij wel iemand bespringen, maar geheel onvoorbereid vindt hij niemand. Europa staat tegenover hem op schildwacht, dat lastig is en duur, maar men moet wel eens veel opofferen, om niet alles te verliezen.

Van Gaëta en Koning Franciscus II en Garibaldi geen nieuws.

De zoo even genoemde vesting wordt beschoten en schiet terug. Koning Bomba slaapt op een Spaansch oorlogsschip en is wakker zijnde, op de wallen. Garibaldi zit bij 't vuur en denkt: „wacht maar tot April“ en Koning Victor Emmanuel is te Turijn „onder eigen“ misschien ruim zoo plezierig als in Napels, de stad waar zoo velen wonen die zoo veel verloren. Dat hij echter al zijne zorgen met zijne pantoffels voor 't bed laat staan is niet waarschijnlijk.

De Oostenrijksche schatkist is zeer ziek en al de effectenhouders zien begeerig uit naar de Venetiaansche apotheek.

Keizer Frans Jozeff laat door zijn S. Nicolaas von Schmerling, de ontevredene onderdanen alles toewerpen wat zij maar lusten.

De Hongaren roepen steeds: meer!

Wij hebben 't hem voorspeld, den jeugdigen Monarch, maar ook hij schijnt, even als Z. M. Koning Franciscus II, de Drentsche Courant niet te lezen.

Volgens bericht uit Napels van den 18den der vorige maand, heeft de heer Farini, de Stedehouder van Sardinië, onder de moeilijkheden waarmee hij te worstelen heeft, dienstig geacht de Jezuïeten-kerk te Napels, die na de verbanning der Jezuïeten-orde door de dictatoriale Regering gesloten was, weder te openen; op zijn verzoek, is door eenige geestelijken van die orde, welke nog te Napels verschooten waren, de dienst in die kerk hervat.

De jongste tijdingen, die de Morning Post uit Gaëta mededeelt, melden, dat een gedeelte der Koninklijke troepen ontrouw is geworden, en de overigen zich in een deerniswaardigen toestand bevinden, doch dat de vesting het nog eenigen tijd zal kunnen uithouden, en ten slotte, dat Frans II, op raad van Oostenrijk, de voorkeur geeft, om door de Sardiniers gevangen te worden genomen.

Men zegt, dat Sardinië nu niet meer 1000 millioen, maar slechts 600 millioen francs voor Venetië zou bieden.

Te Turijn is, onder dagteekening van den 12den dezer, namens den aartsbisschop eene circulaire uitgevaardigd, welke gerigt is tegen de poging, om in Sardinië eene Italiaansche Catholieke Kerk op te rigten. Daarin wordt gezegd, dat men in de hoofdstad des Rijks eene soogenaamde nationale kerk beproeft te openen, dat er te dien einde geschriften verspreid, openbare aankondigingen en uitnodigingen aan het publiek gerigt, en op son- en feestdagen in een bepaaldelijk aangewezen lokaal bijeenkomsten gehouden, en daarin de dienst met predicatie gevierd wordt. Verder worden de geloovigen vermaand, om zich van bijwoning dier bijeenkomsten te onthouden, met verklaring dat al wie de vergaderingen der soogenaamde nationale of Italiaansche Kerk, al is het enkel

uit nieuwsgierigheid, bijwoont, zich de excommunicatie op den hals haalt.

Catholieke dagbladen zeggen, dat het Sardiniëse gouvernement het drijven van de oprichters der nationale of Italiaansche Kerk begunstigt of althans oogluikend toelaat, en vinden daarin eenen nieuwen grond, om aan hetzelfde verwaarloozing van de zedelijke belangen der Italiaansche Natie te last te leggen.

De Paus, de stedehouder van Christus, heeft eene medaille doen vervaardigen voor hen, die zijn wereldgezag met het zwaard verdedigd hebben.

De medaille, waarbij die medaille wordt uitgereikt, begint met de volgende woorden:

„De opperbesteruider en leider van alle dingen, God, die alles met kracht en zachtheid beschikt, heeft, niet zonder eene bewonderenswaardige bedoeling van zijne Voorzienigheid, gewild, dat de Apostolische Stoel in het bezit van wereldlijk gebied zijn zou.“

„Van geen burgerlijk gezag moesten diegenen afhankelijk zijn, welke achtereenvolgens op den stoel van den gelukzaligen Petrus den Vorst der Apostelen zouden plaats nemen en de kerk zouden besturen, terwijl zij beide en verre, als uit de hooge burg der godsdienst, de zedewet en de geloofsteer verkondigden en de pligten en werkzaamheden van hunne bediening in alle vrijheid en zonder belemmering vervulden.“

Dat hebben de sluwe vijanden van al wat Catholiek heet, wel begrepen, en zij hebben bestoten, het burgerlijke gezag van den Heiligen Stoel aan te vallen.

Hoe geheel anders luidt in de Heilige Schriftuur het woord van den Christus tot den Romeinschen Landvoogd:

„Mijn Rijk is van deze wereld niet; ware mijn Rijk van de wereld, zoo zouden voorwaar mijne dienaars voor mij vechten, dat ik den Joden niet zou overgeleverd worden... Ik ben een Koning, Ik ben daartoe geboren en daartoe ben Ik gekomen in de wereld, dat Ik getuigenis zou geven der waarheid; al die uit de waarheid is, hoort mijne stem.“

Terwijl de Christus elders zegt:

„Gedenk mijns woords: daar is geen knecht meer dan zijn heer.“

Als een teeken des tijds verdient het wel opmerking, dat de Israëlitische bankier Pèrre wordt geacht de schrijver te zijn van de brochure, waarin de verkoop van Venetië wordt aangeraden. Zoo wordt van alles een geldkwestie gemaakt. Het is echter niet waarschijnlijk, dat de bankiers alleen de politieke vraag tot eene solutie zullen brengen.

De Regering van Oostenrijk is gelijk een wagen, in dreigend gevaar van geheel om te slaan. Men heeft het bestuur toevertrouwd aan den man, dien vroeger de reactie uit het ministerie had verwijderd. Nog bestaat er hoop op redding, wanneer men met vertrouwen de gematigde en vaste liberale staatkunde van von Schmerling volgt, die de magt van den tijd voor zich heeft. Het meest, dat men in Oostenrijk te vrezen heeft is, dat de reactie een spraak in het wiel zal steken, zoodra de staatswagen slechts ernstig zal schijnen weder op den goeden weg te zijn.

Van de Poolse grenzen wordt geschreven, dat de agitatie in Polen steeds meer uitbreiding erlangt.

Dezer dagen heeft het leidend revolutie comité een algemeen rouw bevolen en alle feesten streng verboden.

Zij, die hieraan geen gehoor geven, ontvangen schriftelijke bedreigingen.

De Regering is vast besloten, ten strengste elke oproerige poging te onderdrukken.

Zij heeft eene voldoende krijgsmagt in Polen, wijl het legerkorps daar 80000 man sterk is.

De finantiën van Saksen Weimar bevinden zich in een zoo bloeienden toestand, dat het gedeelte der staatsschuld, dat eerst in 1865 had behooren geamortiseerd te worden, thans reeds wordt terugbetaald.

De tijding van het overlijden der grootmoeder des Konings, de Koningin-wedw. Desideria, van Zweden heeft geheel Stockholm in rouw gedompeld. De bejaarde vrouw was, hoewel in geboorte en opvoeding tot den burgerstand behoorende, algemeen bemind en werd zoowel door de Zweden als door de Noorwegers steeds als het voorbeeld van eene koningin beschouwd. Zij overleed plotseling en zacht. Daar zij doorgaans eerst lang na middernacht ter ruste ging, was zij ook gewoon zeer laat op te staan en eerst tegen den avond met haar rijtuig een toertje te doen, dit deed zij ook nu weder en kwam bij het naar huis rijden even voor tien uur in den koninklijken schouwburg, waar juist Calderons „Het leven is een droom“ en het ballet La Ventana beginnen zou. Toen zij de eerste dubbele deur passerende in de koninklijke loge treden zou, brak eene ruit, hetzij door den togt of door iets anders; zij begaf zich echter nog in de loge,

maar keerde dadelijk met de woorden: *J'ai froid*, „zonder plaats te nemen, om, en reed naar het koninklijk slot. Men hoorde haar nog zeggen: *n'importe*, „waarna zij in een diepen slaap viel, die nog een kwartier duurde en na eenige schier onmerkbaar stuiptrekkingen in den dood overging.

A's tegenhanger van de dwaze taal, door O'Brien aangaande eene Iersche afscheiding geschreven en gesproken, bevat de Times eenige bijzonderheden betrekkelijk den vooruitgang van Ierland in de laatste dertig jaren, een vooruitgang in den materiëlen toestand, hoofdzakelijk toe te schrijven aan de maatregelen welke Engeland ondanks de Ieren genomen heeft.

„Het spreken over afscheiding betekent thans niet veel meer dan de oproerige taal van een jakobijn of schotsen laird, 40 jaren na den slag van Culloden,“ zegt het blad.

Van 1830 tot 1835 maakten de armen in Ierland een derde der bevolking uit, terwijl zij in 1858—1859 een twee en dertigste bedroegen. Sedert 1830 zijn van 3,500,000 acres, die onbebouwd waren, twee millioen vruchtbaar land geworden.

De Iersche inkomsten zijn van vier millioen tot zeven millioen geslegen en de tonnalast der Iersche verscheeping, die in 1833 333,700 bedroeg, is tot 786,000 geklommen. Het loon voor veldarbeid, dat vroeger eene halve kroon (150) per week was, is nu driemaal zoo veel. 25 jaren geleden was de lijst van misdaden schrikwekkend, terwijl er nu slechts vijf beschuldigingen van manslag in 1860 voorkwamen. (de Times vergeet eenige moorden en moorddaanslagen) en de Iersche regter wenscht overal de Iersche juries geluk met den algemeen rustigen toestand.

Officiële berichten via St. Petersburg uit Peking ontvangen, van den 18 November, bevestigen de vroeger medegedeelde tijdingen en bevelen geen nieuws. Het status quo werd op eene voldoende wijze gehandhaafd.

Ofschoon er van alle zijden veel is bijgedragen tot leniging van den nood der vervolgd Christenen in Syrië, en ook door ons Vaderland op loffelijke wijze gelden zijn bijeengebracht, zoo vernemen wij uit zeer geloofwaardige berichten, dat de nood aldaar nog zeer groot is.

De secretaris van het ondersteunings-comité te Beyruth vraagt inzonderheid hulpbetooning door toezending van warme klederen, dekking en ligging.

„Het komt er niet op aan,“ schrijft hij, „welke de stof zij, alles zal welkom zijn en in dank worden ontvangen.“

„Alleen te Beyruth zijn er 12900, die drie maanden geleden rijk waren en nu bedelaars zijn.“

„Uit ons fonds worden er dagelijks 5000 gevoed.“

„Doch hoe hen te kleden in den kouden, natten winter?“

„Elke dikke kledingstof, doeken, mantels, dekens, zullen ons welkom zijn.“

„Kunt gij ons helpen?“

„Het is inderdaad verschrikkelijk de elende van dit arm volk aan te zien.“

„Te Damascus alleen werden 5000 Christenen in kouden bloede vermoord.“

In een ander schrijven uit Beyruth van lateren datum lezen wij:

„Wij hebben nu meer dan 16,000 vluchtelingen en het hospitaal is meer dan vol.“

„De soepkeuken doet goede diensten, doch ons moeilijke werk is de zorg voor dekking, kleding en ligging.“

„Met medewerking eener dames-hulpvereniging, hebben wij nagedoog 4000 stuks klederen uitgedeeld, maar wat zegt dit voor 40,000 halfnaakte bedelaars? Ligging voor de zieken, of ten minste dekens, zijn voor het oogenblik het allernoodigst en zou duizenden wellicht bewaren voor verderfelijke ziekten, daar de doctoren verzekeren, dat het onmogelijk is, zulken te genezen, aan wie de aarde tot bed en de open lucht tot dekking verstrekt.“

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

— Men leest in de Gron. Courant:

„Wij geven, even als in vorige jaren, wederom eene statistieke opgave van den scheepsbouw en den staat der koopvaardijvloot in deze provincie. Ofschoon deze tak van nijverheid nog blijvend gedrukt is en onze wenschen in het vorig jaar voor zijne meer gunstige uitzigten nog niet vervuld werden en daarbij ook in het nu afgeleopen jaar weder vele en belangrijke verliezen te betreuren zijn, blijft hij evenwel niet van belang onbloeit, houdt zich, niettegenstaande de moeilijkheden en belemmeringen, staande en geeft in verhouding tot den bouw en den staat der vloot in Nederland daarvan wederom een doorstaand bewijs.“

„Immers van den overbouw, dien wij ten vorigen jare opgaven in 32 schepen, metende 2710 roggelasten, en bestaan, zijn deze voor het grootste deel verkocht en zij

in dit jaar 70 nieuwe schepen, metende 8200 tonnen of 5855 roggelasten, verbouwd en naar zee gegaan, waarvan 64 schepen in deze provincie te huis behooren en 6 naar Holland of elders verkocht werden. Onder den bouw voor 1861 zijn nu slechts 17 schepen, te zamen 1200 roggelasten, overblijvend van het vorig jaar; terwijl, voor zooverre ons bekend, van de 87 nieuwe in aanbouw staande schepen reeds 23, metende 1700 roggelasten, zijn verkocht of aanbesteld, zoowel voor elders als in deze provincie te huis behorende.

De bouw der flotille- en loodsvaartuigen alhier voor het gouvernement mag vooral ook in het afgeloopen jaar van belang genoemd worden; daardoor toch is men in staat geweest aan een groot getal werkvolk verdienste te geven, en bij onzen wegemeenden wensch, dat ook den bouwmeester daarbij voordeel moge gehad en zulke aanbestedingen meermalen zich herhalen, kunnen wij niet onbetreft laten, dat vooral het werkvolk daarbij dubbel belang heeft: 1) wegens hunne verdiensten maar ook 2) om de gelegenheid, die zij daar bij hebben om zich meer te bekwaamen; want *bekwaam werkvolk* is behoefte voor vele werken en maakt het aan de solide bouwmeesters mogelijk met meer vrucht te arbeiden.

De vloot der provincie Groningen telde vermoedelijk den 31 Dec. 1860, 965 Schepen, inhoudende 106901 Tonnen, dat zijn 56631 Lasten of 66301 Roggelasten.

— Wij lezen het navolgende in de *Prov. Friesche Courant*:

«0) den eersten Kersdag kwamen te Leeuwarden met een wagen vier mairozen, te Nes te huis behoorende, uit Engeland via Harlingen aan. In eene slaapstede afgestapt, merkte een van hen, dat hij miste 4 heele en 2 halve sovereigns p. st., die ieder van hen wist, dat te Marssum nog in zijn bezit waren. Nadat zij van dat dorp, waarheen ze dadelijk op weg waren gegaan, om het geld, ofschoon vruchteloos, te zoeken, waren teruggekeerd, werd de politie van het voorval onderrigt. Bij visitatie bleek het, dat een hunner, die niet meer gage had ontvangen dan de reiskosten bedroegen, in het bezit van een en een half dier goudstukken was. Daar deze dus voor schuldig gehouden werd, bekende hij, dat hij het geld aan zijnen makker, die in den wagen in slaap was gevallen, had ontfreemd, en dat hij, op weg naar Marssum, de drie en een half sovereign had doorgeslikt. Dadelijk in hechtenis genomen, heeft de cipier van het Huis van Burg. en Milit. Verzekering den geld-eler alleen gezet, en een hem toegediend middel heeft zoo goed gewerkt, dat den volgende dag de delinquent niet alleen van de 3½ sovereign, maar ook nog van een Engelsche schelling en een two-pence voorspoedig werd verlost.»

■ Of de cipier nog meer verwacht?

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. De dagbladen bevatten een brief van Kossuth, waarin deze krachtig protesteert tegen den maatregel, betreffende graaf Teleki.

— De bisschop van Perigueux, dezer dagen overleden, had vóór zijn dood nog om den Pauselijken zegen verzocht. Deze werd hem per telegrafische dépêche, door Antonelli onderteekend, toegezonden, maar kwam toch nog te laat.

— De Keizerin heeft bij een der eers e beeldhouwers van Parijs een groep in marmer besield, voorstellende de Hertogin van Alba, in de armen van twee genen den keest gevende.

Het kunststuk is bestemd het graf der overledene in Spanje te versieren.

— Naar men zegt, bevindt Prinses Clotilde, gemalin van Prins Napoleon, zich in gezegende omstandig heden.

— Hier ter stede wordt ook gesproken over een nog jeugdig medium, een Amerikaan die den vermaarden Huie ver achter zich laat. Die wonderman heet Smith en was te Boston redacteur van een dagblad. Hij zal eerdaags bij den heer Delamurre, directeur van de Patrie, eene séance geven.

ENGELAND.

Londen. Aan de *Manchester Guardian* wordt het volgende geschreven:

Het yacht van den markies D., dat zich thans te Napels bevindt, is het tooneel geweest van een dier drama's uit het werkelijk leven, welke wij in deze prozaische dagen geneigd zijn te gelooven dat alleen kunnen bestaan in de verbeelding van een roman- of tooneelschrijver. De markies kruiste met zijn yacht sedert eenigen tijd in de wateren van Napels met eenige leden zijner familie en zijne dochter, lady Alice. Het yacht werd gekommandeerd door een luitenant der marine op non activiteit. De markies had een uitstapje aan wal gedaan, kwam onverwacht aan boord van zijn yacht terug en vond den luitenant aan de voeten zijner dochter, terwijl hij hare handen kustte. De verontwaardigde vader — een man van eene Herkulesche ligchaamskracht — greep den luitenant bij de kraag en slingerde hem over de verschansing van het yacht in zee; de ongelukkige zonk en in weerwil van alle aangewende pogingen, — naar sommigen zeggen ook van den markies — mogt men er niet in slagen hem te redden. Deze zaak maakt veel gerucht en zal waarschijnlijk aanleiding geven tot een eene geregeldijke vervolging.

BELGIË.

Brussel. Graaf de Liedekerke, lid der Kamer van Vertegenwoordigers, zal naar Rome vertrekken met een dertigtal jongelieden, die hij op zijne kosten heeft uitgerust en ter beschikking van den Paus zal stellen. Het Belgische ba aillon Pauselijke vrijwilligers is reeds bijna volledig.

De heer Sacré, 's Pausen geheime klerenaar, is hier te lande gekomen om die aanwerving te bespoedigen. Deze prelaat is geboren in het dorp Merchtem, waar hij in de vorige week feestelijk werd ontvangen met erebogen, illuminatie enz.

De heer of liever mgr. Sacré heeft hier ter stede zijn intrek genomen bij zijnen broeder, een kleermaker, waar hij, naar het schijnt, dagelijks vergadering houdt van priesters en invloedrijke leden der clericale partij, om de krachtadigste middelen te beramen, welke in 's Pausen belang kunnen aangewend worden.

In de Catholieke kringen heerscht vrij algemeen het gevoelen dat de Paus bij voortdurend aan de nationale beweging van Latie een verzet zal tegenoverstellen, tot het uiterste gedreven, met of zonder den steun van Frankrijk.

Van Regeringswege is op een hier gehouden verkoozing van meubelen enz. een tapijtwerk aangekocht, met prachtige afbeeldingen van schilderstukken van Lucas van Leiden. Deze geweven stof, vervaardigd van goud, zijde en wol, is meer dan tien vierkante elen groot en werd met 1850 francs betaald.

RUSLAND.

St Petersburg. Grootvorst Co. stantijn heeft, naar men verneemt, eene algeheele reorganisatie gebragt in de marinescholen.

Om ze goed en grondig te leeren kennen, had hij niet alleen zelf gezien en alles nagegaan, maar tevens den minister van onderwijs eenige van het ministerie van onderwijs, dus geheel onafhankelijke inspecteurs, laten aanwijzen, en tevens eene commissie de reglementen laten onderzoeken, terwijl het officieel maritiem dagblad voor alle opmerkingen betreffende de inrigting werd opengeseld.

Daardoor kwamen eene menigte gebreken aan het licht, o. a. dat de jongelieden werden opgenomen zonder voorafgaand onderzoek naar hunne bekwaamheden — dat zij te jong toegelaten werden, velen nog voor zij eenig voorbeidend onderwijs genoten hadden — dat men zich in de scholen te veel met de practijk bezig hield, waardoor kennis van wetenschappen en talen gebrekkig werd en men bij de praktische oefeningen en studien niet in zee ging, waardoor de meesten na het einde hunner studien een afkeer van het zeelven hadden en eene of andere administratieve betrekking bij de marine zochten te bekomen.

Deze en meer andere gebreken bekend geworden zijnde, is men tot eene reorganisatie op betere grondslagen overgegaan.

De Keizer heeft bepaald, dat iedereen zonder onderscheid van stand in de marine scholen ter opleiding tot officier, kan worden opgenomen.

Taganrog, reeds door Czaar Peter I tot eene der stapelplaatsen voor den Russischen handel bestemd, zal thans een ruime en goede ha en krijgen, ten welken einde eene commissie is benoemd, die voor den aanleg der noodige werken zal hebben te zorgen en wier reglement door Czaar Alexander II dezer dagen is goedgekeurd. Zoowel inlandische als vreemde kooplieden, bij voorkeur reeders en exportateurs, zijn tot leden dezer commissie gekozen.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN.

Berlijn, 2 Januarij. De Koning van Pruissen is heden overleden.

Marseille. De Koningin van Napels heeft Gaëta niet verlaten.

't Fransche escader voor Gaëta is weer voor een maand geaproviandeerd.

Koning Franciscus verlaet de officieren, die Gaëta willen verlaten, ontslag.

Te Napels zijn onlusten uitgebroken en — onderdrukt.

Amsterdam, 2 Jaa.

Hollandsche	2½ pCt.	62¾
"	4 pCt.	98
Spanje	1¾ pCt.	40¾
" binnel.	3 pCt.	47½
Portugal 1853	3 pCt.	44½
" 1856/57	3 pCt.	43½
Rusl. 1798/1816	5 pCt.	101½
" Stiegl. 6e Serie	5 pCt.	94½
Oostenrijk,		
Metallick	5 pCt.	40¾
"	2½ pCt.	22¾
" Amsterd.	5 pCt.	62¾
" Nationale	5 pCt.	46¾

Graan en Zaden.

Tarwe onveranderd. Rogge prijshoudend. — Koolzaad op het voorjaar 73½ L. Raapolie op Sept. Oct. en Nov. f 41½ a f 42½. Lijnolie in Maart, April en Mei f 31½.

ASSEN, 3 Jan.

— De heer Lotsy, Minister van Marine, is voor korten tijd met de portefeuille van het departement van kolonien belast, aan te vangen met 1 Januarij.

De weg van hier naar Meppel is gisteren passabel geworden maar tusschen laatstgenoemde stad en Zwolle zit de postkar, die ondejarsmiddag t. 3 ure Zwolle verliet, nog vast, in gezelschap van drie vigilantes. Ook daar werkt men met alle magt.

De post uit Holland, die maandag middag te 3 uur Zwolle verliet, is hier (heden morgen 10 uur) nog niet aan gekomen, en om geen wantrouwen in de disharmonie te brengen belastte zich de telegraaf met tijdingen naar Groningen over Amsterdam, Enkhuizen via versa.

Wanneer alles weer rijden en vliegen zal zoo als op officiële wijze werd bepaald, zou een raadsel zijn, zelfs voor een Salomo.

De sneeuwheuvelen tusschen Assen en Vries zijn op sommige plaatsen zoo hoog, dat men, daarop staande, den telegraafdraad kan hevoelen. Hier en daar ziet men dan ook het hoofd van een nieuwsgierige over die sneeuwbergtoppen kijken, om te zien, hoe de schepping daarachter er uitziet, terwijl een enkele van de schoone sekse het oor bijna aan den draad drukt, ten einde gratis eene geheime dépêche te sniepen.

De autoriteiten zijn steeds ijverig bezig, om de groote routes gaan- en rijbaar te maken. Gisteren werkten 350, beden 400 arbeiders, aan de opruiming van den sneeuw tusschen hier en Groningen en heden middag zal de straatweg weer open zijn.

Tusschen Assen en Beilen is men, na van weerszijden gisteren met ongeveer 100 man daaraan gewerkt te hebben, de sneeuw meester geworden.

Nieuwjaarsavond of tegen den nacht heeft de postkar van Groningen, den weg nemende langs het Noord-Willemskanaal, onze stad weder kunnen bereiken.

Ook gisteren was de passage op die wijze weer mogelijk, zoodat wij in het bezit kwamen van de beide Groninger Couranten.

De passagiers, die hier waren vas'gesneeuwd, maken zich dus gereed om noordwaarts te trekken, terwijl anderen, die even veel *courage* als *haast* hadden, den steek in handen namen en, ook la gs het Noord-Willemskanaal, den Siberischen togt naar Groningen's hoofdstad ondernamen.

Onder deze bevond zich de heer van Roijen, lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, die alzo eene evenwijdige gezochte als aangename aanleiding zal hebben, om bij de behandeling van het ontwerp op de rectorische indeeling, met verstijvende welsprekendheid de ellende te schetsen, die een flot te Leeuwarden voor de 3 Noordelijke Provincien zal te weeg brengen.

Wij hopen althans, dat hij met al den gloed eener zieldoordingende welsprekendheid, verhoogd door de herinnering van den ontzettenden nieuwjaarsmarsch, de leden der Eerste Kamer, terwijl zij op het Binnenhof bij kachels, waarin de turf- en steenkoolvlammen woeden, naar hem luisteren, zoo biologere, dat zij klapperianden van koude en iets gevoelen van de verschrikking, die over hen kan komen, welke nit het Zuid-Oosten van Brenthe de lange, lange reis naar Leeuwarden zullen moeten maken, als de justitie hen roept. Den heer van Roijen is door den winervorst de vereerende taak opgedragen, om in deze twiszaak voor het Noorden op te treden, met al de kracht, die een reizend Volksvertegenwoordiger kan ontleenen van de koude teleurstelling hem beeid, toen hij in de plaats van op de zachte kussens eener diligence van van Gend en Loos te zitten, als andere Adamskinderen vijf uren moest marcheren onder de muziek van glinsterende sneeuw en het suizen van een onbarmhartigen Oostenwind.

Waarijk, als de leden der Eerste Kamer op dit oogenblik een togt van Schoonebeek naar Leeuwarden moesten doen per *pedus apostolorum*, de staf in de hand, den reizsak op den rug, voorzien van pijp en rondeloes, enz, al de *boutes feu* van al de Ministeriele Departementen, zouden, hoe gesreng de order van den Minister Godefrui, om hard te stoken, ook mogt zijn, de huivering niet kunnen verjagen, die de door de justitie gemartelden op den weg door Brenthe en Groningen was ingeënt.

De diligence van Gend en Loos, Zaterdag avond uit Utrecht vertrokken, is hier Maandag middag te 1 uur aangekomen en houdt hier nog steeds rust. De volgende dienst is op de Ligamis ingesneeuwd, terwijl die van Meppel naar Leeuwarden, op 't Schoot (bij Heerenveen) punctum zette.

N. N., van de Groningsche klei, reisde met zijne dochter, in het overleden jaar, naar Gees (bij Oosterbesselen) in de hei — voor plezier.

De logeertijd voorbij zijnde, brengt de Geester gastheer de beide Groninger vrienden tot Schoon'o en neemt daar, in presentie van veel wind en sneeuw, afscheid van hen.

De beide logés kruipen, zeer verstandig, achter de gordijnen, marcheren op den volgenden morgen naar Rolde en nemen daar een wagen naar Assen, ten einde per diligence Groningen te bereiken. Mis — de weg was zoek. Zij begeven zich weldra in de armen van Morpheus, bij zu k weer een bewinnenswaardig vriend, en 's morgens? te voet naar Groningen. Zoo ver onze berigten gaan, waren zij des middags ongeveer 3 uur aan Punt, geheel besneeuwd en met beklemd tong sprekende over de weelde van het over ver te gast te gaan, op 't oogenblik, dat anno 1861 tegen zijn broer zei: *adju!*

Wij zijn, zegt de *Winschoter Courant*, hier thans geheel afgesloten. Hadden wij den telegraaf niet, wij zouden meenen niet meer tot de menscheid te behooren. De Duitsche Post is eedert drie dagen gearriveerd; de Hollandsche is twee dagen ten achteren. De sneeuw heeft vier voet hoog zich op vele plaatsen opgestapeld. Reizigers bleven gisteren op anderhalf uur afstand in de sneeuw zitten. Het is een vreemd begin voor 'n nieuwe jaar.

De heer Cremers behandelde in een der zittingen van de Eerste Kamer de zaak der spoorwegen in verband met de roeping van dit Ministerie om deze zaak daar te stellen. Hij hoopte, dat de tegenwoordige Minister van Binnenlandsche Zaken met de uitvoering der spoorwegwet zou belast blijven. Hij vreesde ondertusschen, dat die jaarlijks tien millioen op de begrooing te brengen. Beter ware het geweest, de zaak bij concessie in eers te beslissen: nu zou telkens een strijd ontstaan over de wijze van uitvoering en al de daartoe behorende bijzonderheden. gelijk reeds de ondervinding had geleerd. De zaak was moeilijk genoeg, waarom hij hoopte, dat men in dezen

leer aan de zorg der uitvoerende magt zou vertrouwen. Het leedwezen had hij den aandrang ontrent herindienener wet in dit opzigt opgemerkt, kunnende eene behandeling op die wijze niet anders dan moeijelijkheden doen oprispen. De groote punten waren nu eenmaal vastgesteld. Over de onderdeelen moest de Regering, na inwinning van de inlichtingen van de bevoegde autoriteiten, beslissen: te wetgevende magt moest dienaangaande geen besluit nemen. Eene raming van uitgaven wilde hij wel ingeleverd hebben, alsmede een verslag van de te ondernemen werken, maar eene eigenlijke begrooiting niet; een goed Minister, verantwoordelijk voor deugdelijke uitvoering der zaak, moest men in dit opzigt vertrouwen. Hij hoopte, dat de Minister dat standpunt zou welen te handhaven. Bij een concessieselsel was amortisatie van schuld nog mogelijk geweest, thans kon daartoe niet verder worden overgegaan. Wie vrijwillige amortisatie wenschte, beleemmerde zijns inziens de daargestelling van spoorwegen. Hij geloofde hieromtrent met den Minister in gevoelen niet te verschillen; ontrent een punt wel, betreffende de wenschelijkheid, om de voor dit onderwerp benodigde gelden bij afzonderlijke wet te regelen; hij voor zich achtte dit wel wenschelijk. Ten slotte gewaagde hij van het geopperde denkbeeld in hoe ver het wenschelijk zou kunnen zijn, eene afzonderlijke Minister voor de spoorwegen aan te stellen; hij geloofde dit niet zoo verwerpelijk bij de menigte van zaken die door het Ministerie van Binnenlandsche Zaken behandeld moeten worden.

De heer de Vos van Steenwijk ondersteunde het denkbeeld der indeeling van afzonderlijke wets ontwerpen voor daart te stellen groote werken van openbaar nut. Hij deelde daaromtrent in het door den heer Cremers met betrekking tot de spoorwegzaak, uitgesproken gevoelen. De uitvoering der spoorwegwet wenschte hij met kracht te zien voortzetten, zullende hij daarbij de noodige ondersteuning aan de Regering niet onthouden, maar haar helpen ook met betrekking tot hare voornemens ten opzichte van de ontegening der benodigde gronden, waaromtrent hij de handelingen der Regering goedkeurde.

De heer Tonckens besprak in de Eerste Kamer het besluit van den Minister van Justitie ontrent de oproeping van beambten van politie, die als getuige in strafzaken geoordeeld moeten worden, niet bij dagvaarding maar bij lastgeving, waartegen hij in het belang van de waardigheid der justitie, en ook om de onregelmaticheid bezwaar had, gelijk hij in eenige bijzonderheden aantoonde. Ten tweede zeide hij niet te dwelen in de bewering der Regering, dat de dagvaarding door de rijksveldwacht aanbevelenswaardig was.

De Minister antwoordde hierop dat de regeling der door dezen besproken onderwerpen niet van hem afkomstig was, hij kon zich daarmee echter wel vereenigen, en zulks ter vermindering van de geregtskosten. In beginsel moest hij die dus goedkeuren, kunnende hij niet deelen in de bezwaren door dat opgegeven. Ten slotte gaf hij als hij zijn gevoelen te kennen, dat ontrent het laatste besproken onderwerp de politiedienst niet benadeeld mogt worden.

— Hoewel de oofjevaars bij het naderen van den winter meer warmere streken opzoeken, schijnt het toch wel, dat zij ook een levige koude kunnen verdragen, althans zij vrijdag zag men een oofjevaar zijn oudwoning, gelegen bij het huis van L. Tamme te Vlagtwedde, nog eens bezoeken en even als of het zijne koude kleederen niet raakte, met fieren moed zijne vleugelen kleppen.

+ **Meppel**, 31 Dec. Door H.H. Burgemeester en We'houders is Zaterdag publick verpacht, voor den tijd van zes jaren, ingaande den 1sten Mei 1861 en eindigende met den 30 April 1867, het logement het Wapen van Zmolle.

Als voor eene som van f 50 minder en alzoo voor f 1850 verpacht, zal met Mei aanstaande worden betrokken door den pachter P. Vorrenhorst, thans wonende te Dieverbrug.

Druk werd hier dezer dagen het grafisch Museum, van den heer G. Dekker, Cultigraaf des Konings, door het kunstminnend publiek bezocht.

Met veel genoegen is hetzelfde door allen beschouwd en wij kunnen het ook verder gerustelijk ter bezigtiging aanbevelen.

Wat ons daaromtrent van elders was medegedeeld, heeft onze verwachting geenszins teleurgesteld, maar het aanschouwen van deze waarlijk grootsche kunststukken, overtreft nog verre alle berigten.

De Fransche Regering laat door een zending van het Fransche zendinggenootschap openbare en gratis toegankelijke voorlezingen houden over het Maleisch en wel over de dagelijkse spreektaal der Maleijers. Zij acht dat nuttig, vooral om de toenemende uitbreiding van Frankrijks politieke en handelsbetrekkingen in het verre Oosten.

Dit berigt moge hier te lande enig radenken wekken.

+ **Diever**, 29 Dec. Gisteren morgen had alhier het volgende ongeluk plaats; een kind van den Rijksambtenaar J., is terwijl de moeder even naar buiten was, om water te halen, te dicht bij het vuur gekomen, zoodat hare kleederen in brand geraakten, waardoor hare kleederen bijna geheel zijn verbrand, en het meisje erge brandwonden heeft bekomen. Anstonds heeft men de hulp van een geneesheer ingeroepen, die het kind dadelijk de noodige middelen heeft toegediend, en men koestert thans de hoop, dat zij het leven zal behouden.

+ **Zwartsluis**, 31 Dec. Gisteren avond is den poststijon B. J. K., rijdende van Zwartsluis naar Blokzijl, via versa, bij zijne terugreis van Blokzijl naar deze gemeente, bij het zogenaamde Zijlste, tusschen het huis den Noorden en het toilek, visschen door de sterke sneeuwjaagt vergezeld van eenen strakken wind, van den dijk geraakt, met dat noodlottig gevolg, dat men bedoeld den persoon bedolven onder de sneeuw en postkar, leven-

loos heeft gevonden.

Zeker, een diep betreurswaardig ongeluk, te meer, daar voornoemden persoon een zeer ijverig en oppassend jongeling was, die niets anders dan alleen de belangen zijns meesters bedoelde.

+ **Vladder**, 28 Dec. Heden had alhier het vergelijkend examen plaats, voor de hoofdschool alhier en de bijschool te Nijensleek. Voor Vladder waren 9 mededingers opgekomen, waarvan er, na afloop van 't examen 4 op nominatie gebracht zijn, als F. Kuijers, hulponderwijzer te Meppel, G. A. Molwijk, hoofdonderwijzer te Schoonebeek, H. Russcher, hulponderwijzer te Meppel en D. Zuidhof, hoofdonderwijzer te Spier. Voor Nijensleek hadden zich 6 mededingers opgedaan, waartoe een drietal geformeerd, als: U. J. Ellerbroek, hulponderwijzer te Kietwindweer, H. Runeman, hoofdonderwijzer te Westervelde en G. Sikkens, hoofdonderwijzer te Zuidlaarderveen. De laatste heeft echter later verzocht, verder in geene aanmerking te komen. De volgende dag zullen de genomineerden bewijzen geven van hunne practische geschiktheid in 't onderwijs. Den 3 Januarij zal er door den gemeenteraad eene keuze gedaan worden.

+ **Exloo**, 27 Dec. Gisteren avond verteerde het alhier bestaande zanggezelschap de in kas zijnde gelden. Na het genot van eenige verkwikkingen en het uitvoeren van onderscheidene toepasselijke zangstukken, werd den eindwijzer E. Lubbers, door een der leden, onder eene gepaste toespraak, een fraai geschenk in zilver aangeboden. De onderwijzer, gevoelig voor die eer, betingde in korte doch krachtige woorden zijnen hartelijken dank. De avond werd verder in gepaste vrolijkheid en gezellig genot doorgebracht, zoodat ieder huiswaarts keerde met den wensch, nog eens weder rijk eenen genotvollen avond te mogen beleven.

+ **Annerveneesch Kanaal**, 29 Dec. Eergisteren werd hier de tweede wintervergadering „Nut en Genoegen" gehouden. De onderwijzer Borghardt hield eene rede over „de toestanden des menschedoms in verschillende tijdperken" waarin ZE. vooral deed uitkomen, de onkunde en barbaarscheid in vroeger eeuwen; verlichting en menschenliefde in onzen tijd. Bijdragen werden geleverd door J. B. Lacoste „Suzaara van Oostdijk" en Bouwman „de Eiber" [Ooijevaar]. De eerste van Tollens, de andere van v. d. Berg; terwijl daarna door onderscheidene personen, waaronder onzen vorigen onderwijzer Houwing, ieder het hunne deden, om nuttig en genoegelijk den avond te slijten.

+ **Harlingen** den 30 Dec. Gisteren is hier onthuld het monument, volgens testamentaire beschikking van wijlen dr. J. van der Plaats, te Leeuwarden, gesticht ter nagedachtenis aan den Harlinger geneesheer, kunstenaar en geschiedschrijver Simon Stijl. De feescommissie, voor gezeten door den Commissaris des Konings in dit gewest, jhr. mr. J. E. van Panhuijs, vergaderde met de genoodigden op het Stadhuis, waarna men zich begaf naar het kerkgebouw der Doopsgezinde gemeente. Dr. J. G. Ottema, rector te Leeuwarden, sprak daar eene feestrede uit, merkwaa'dig vooral uit het oogpunt van biografie. Vervolgens is het monument onthuld, bij welke gelegenheid de Commissaris des Konings en de Burgemeester van Harlingen het woord voerden. Eindeijk werd in het gebouw de Harmonie een feestdiner gegeven. Voor volksfeestiviteiten was het te goor, anders hadden die voorcker niet onthouden. Het monument is een schoon gedenkteken, ook voor de bekwaamheid des vervaardigers, de heer L. Ruijter, van Amsterdam. Het stelt voor, de buste van Stijl in groote verhouding op een deftig voetstuk, waaraan het stijve lijfwerk ontbreekt, waarmede men wel eens zulke monumenten sierlijkheid poogde bij te zetten.

Het standbeeld waarvan het voetstuk uit blaauw geaderd marmer en de buste uit zuiver wit marmer bestaat, heeft die opschriften:

Op de voorzijde:

SIMON STIJL.

Doctor in de Geneeskunde,
Wijsgaerig Geschiedschrijver,
Dichter, Bevorderaar,
van het Schouwtooneel
als auteur en acteur,
Lid van de Nationale
Vergadering in 1796
Te Harlingen
geb. den 25 Februarij 1731,
en gest. den 31 Mei 1804.

Op de linkerzijde:

Ter nagedachtenis van zijn oom,
opgerigt door de beschikking
van Jan van der Plaats.
Doctor in de genees- en verloskunde
Stads geneesheer te Leeuwarden,
President der Provinciale Commissie
van geneeskundig onderzoek
en toezicht in Friesland,
Ridder der orde van de Eikenkroon,
Overleden den 23 Augustus 1856

En op de rechterzijde:

Voor mij zeiven.
Zie 't beeld van doctor Stijl.
Waar mag zijn geest nu spelen:
Men weet wel, wandelaar!
Dat gij 't niet gissen kunt.
Maar zoo hem 't spookten
werdt vergund,
Dan spookt hij door Europa
op alle treurtoneelen.
Sensim Scandendo

HERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Beroepen tot predikant te Uirum de heer C. I. Hofsted de Groot, theol. doctor en predikant te Dwingelo.

De Raad der gemeente Winschoten heeft op den 29sten December uit het vroeger opgegeven zestal tot hoofdonderwijzer in de school in de Langstraat benoemd H. Timmer, van Hoozeveen.

INGEZONDEN STUKKEN

Wijster 29 Dec.

Sedert jarenielden eenige jongelieden hier in stillen eenvoud geregeld zang oefening onder de leiding der opvolgende onderwijzers.

Zoo ontstond allengs een zanggezelschap, noemde zich „Heidebloem", ontwikkelde zich, vertoonde bloei en gaf vruchten, als we'dadige gevolgen van een goed en wel ingerigt onderwijzen.

Heden hield 't gezelschap hare laatste vergadering onder de leiding van B. Huizing, beroepen hoofdonderwijzer te Meppel.

Kort was genoemde Huizing hier werkzaam, maar niet te kort, om zich algemeen bemind te maken, zoowel in de verkeerigen, in de school als bij het zanggezelschap.

Het is ons eene behoefte dit openlijk te vermelden, alsmede dat het zanggezelschap hier uit ware erkentelijkheid een eereblijk in goud onder gepaste toespraken, heeft uitgereikt, hetgeen met dankbetuiging is aangenomen. Het blijft hem bij zijn heengaan een aangezaam herinnerings-teeken.

Advertentien.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, A. M. BUIS-KOOL, geliefde echtgenoot van

A. H. DIKBOOM

Beilen den 31 Dec. 1860.

Heden overleed, tot mijne en mijns zoons diep droefheid, mijn geliefde echtgenoot MICHIEL MICHELS, Bode Conciërge aan 't Gouvernement van Breda, in den onderdom van ruim 48 jaren.

Assen, 1 Januarij 1861.

Wed. M. MICHELS,
geb. DE MULDER.

De FACULTEIT van **BESPIEGELENDE WIJSBEGEERTE** en **FRAAIJE LETTEREN**, zal ZATURDAG den 12den Januarij 1861, des morgens te 9 uren, ZITTING houden tot het **afnemen** van het **TOELATINGS-EXAMEN**, voorgeschreven bij Kon. besluit van den 5den Augustus 1853. Belanghebbenden gelieven zich, gristens twee dagen te voren, in persoon of schriftelijk aan te melden bij den pedel J. WOLTERS, in de Pelsterstraat.

Namens de faculteit voornd.:
J. J. P. VALETON, Deken.

Bij den slager JANNES KOETSIER te Assen, zullen Zaterdag as worden geslagt: 8 buitengewoon vette zware en ligte **VALKEN**, welke Vrijdag namiddag levend en Zaterdag avond geslagt zijn te bezien, en waarvan Maandag een ieder naar genoegen tegen billijken prijs kan worden bediend.

Te Koop of te Huur

voor één of meer jaren, een voor eenige jaren nieuw gebouwd **WINKELHUIS**, voor allerhande affaires geschikt, staande op een der schoons'e standen te Assen.

Te aanvaarden 10. Mei 1861.

Informatien bij den Deurwaarder MULDER te Assen. — Brieven franco.

Door toeval te Huur:

Een **WINKELHUIS** in de Kruisstraat te Assen, bewoond door A. F. TONBROCK. Te bevragen bij den Eigenaar H. KOOPS

TEHUUR

Een **HUIS**, bevattende een **VOORKAMER** en **ACHTERKEUKEN**, **WINKEL** met toebehooren **ZOLDER**, **KELDER**, **TUIN**, **PUT** en **REGENWATER**, staande aan den Goningers straatweg, thans in gebruik bij ALBERT STRIJKER, toebehoorende aan de Erven HARSVELD en te bevragen bij H. J. LUGT te Assen.

